

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

13. Iuspatronatûs, & jus præsentandi qualiter differant

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

estur patroni, cum præsentans sit potius procurator, quam præsentator; quia actus illius non est liber, sed necessarius, & qui nominant non habent solum consentire, sed potius præsentatio videtur ab iis facta, ita ut, si præsentans nollet nominatum præsentare intra tempus, is haberetur pro præsentato, *Garc. loc. cit. n. 616. ex Gamb. l. 3. num. 392.* contra Jo. And. è contra jusp. non erit laicale, si laicus præsentare debet cum consensu ecclesiastici; secus si tantum cum consilio ecclesiastici; quia id non teneretur sequi, *Garc. ibid. ex Puteo. l. 2. decis. 506.*

9. Contra jus patron. est ecclesiasticum primò: quod etsi ortum habeat ex patrimonio vel bonis laici, fuit tamen vel ab initio v. g. in fundatione à fundatore, etiam laico, præservatum personæ ecclesiasticæ, vel postmodum hereditate, donatione, vel quovis alio titulo translatum in ecclesiam, collegium Clericorum, vel in personam ecclesiast. etiam privatam ratione dignitatis vel beneficii, annectendo illud beneficio. *Less. loc. cit. n. 20. Pirh. loc. cit. n. 3. Garc. p. 5. cit. n. 553. Barb. n. 10. citans Lamb. ubi ante a. 1. Rebuff. in pr. tit. de præsent. n. 5. & 7. Paris. de resign. l. 2. q. 4. n. 39. Lott. l. 2. q. 10. n. 6. citans Covar. c. 36. n. 5. Paris. vol. 4. conf. 35. Corrad. l. 4. c. 2. nu. 50. facta enim huiusmodi translatione, non attenditur amplius origo illius, intelligendo nimirum hæc sub dicta limitatione; nisi transferens illud aliter statuerit.*

10. Secundò: quod competit v. g. episcopo ratione domini alicujus temporalis. v. g. Comitatus vel ducatus alicujus competentis eidem episcopo occasione seu ratione suæ ecclesiæ, cum illud juspatron. habeat ortu & causam à Domino illo seu comitatu, qui est ecclesiæ, seu in bonis ecclesiæ. *Garc. l. c. n. 555. citans Velaç. p. 2. consult. 163. ad finem. Barb. n. 8.*

11. Tertio: juspatron. censetur adhuc ecclesiasticum & ecclesiasticum, quod competit laicis utriusque sexus religiosis viventibus, habitum religiosum gestantibus, gaudentibusque privilegio fori & Canonis. *Barb. loc. cit. n. 7. Lott. l. 2. q. 10. n. 44. citans Suar. de censur. to. 5. d. 22. f. 1. Malcard. de prob. conclus. 960. nu. 2. & 6. Lamb. ubi ante a. 10. Gig. de pens. q. 24. n. 5. Et in specie, quod competit Beginis, monialibus, Abbatibus, *Garc. loc. cit. citans pro hac n. 554. expressam Rotæ decisionem. Item quod spectat ad illas tertii Ordinis S. Francisci, non ut singulas, sed ut universas. Garc. n. 556. citans præter paulò ante citatos Selv. de benef. p. 3. q. 11. n. 3. Felin. Roch. & c. Lott. n. 47. Item quod spectat ad magistros seu milites Ordinum militarium D. Jacobi Calatravæ, Alacantavæ, & c. etiam conjugatos ratione magistratuuum aut præceptoriarum seu Commendarum. *Garc. ibid. citans Malcard. ubi ante n. 3. & ex eo Barb. loc. cit. n. 8.***

12. Quarto: idem dicendum viderur de jurep. nimirum esse ecclesiasticum, quod competit confraternitatibus vel sodalitatibus laicorum aliorum juxta *Garc. loc. cit. n. 606. Lamb. p. 1. l. 1. q. 1. a. 10. n. 4. & 5. Guetier. qq. Can. l. 1. c. 35. n. 24. & plures alios apud Garc. dum dictæ confraternitates affixæ sunt alicui ecclesiæ, & maxime si ab Ordinario sint approbatæ; quia tunc, ut Lamb. licet ipsi confratres sint laici, & ex sua persona non dicantur patroni ecclesiastici, tamen quatenus faciunt collegia, quæ ecclesiæ adherent, bene dicuntur patroni ecclesiastici, & ita etiam pro rebus communibus ipsius confraternitatis conveniuntur coram iudice ecclesiastico; & non coram laico, licet*

de aliis eorum rebus, & delictis conveniantur coram iudice laico seu seculari. Sunt etiam ipsæ tales Universitates, etsi sint universitates laicorum, ut *Garc. n. 606.* dum ab Ordinario sunt approbatæ (vel etiam absque dicta approbatione, ut Castillo, Menoch, Sfortia & c. apud Garc.) loca pia, & de foro ecclesiastico; quin & loca religiosa; unde jam habebunt femestria ad præsentandû, nec poterunt variare ut laici. *Garc. n. 607.* Quamvis ex æquitate ad effectum derogationis & reservationum illud juspat. istiusmodi confraternitatum censendum sit laicale *Garc. n. 608.* Contrarium tamen sentientibus de his confraternitatibus, dum confratres non induuntur aut distinguuntur signo aliquo religionis; dum ipsi capellam aliquam vel beneficium collatis symbolis, vel aliter ex bonis secularibus fundant; quamvis illi in aliquibus locis vocentur ecclesia, *Less. loc. cit. n. 21. Azor. l. 2. c. 28. §. item jusp. Corr. l. 4. c. 2. n. 54. Barb. n. 15. Covar. qq. practic. c. 36. n. 8. Navar. de foro comp. conf. 3. Fusc. de visitat. l. 2. c. 14. n. 12. & alii citati à Barb. & Garc. n. 604.* juxta decis. *Rotæ in Valent. benef. 16. Octob. 1576.* quam ibidem refert *Garc. eò quòd dictæ confraternitates non gaudent privilegio fori & Canonis dici non possunt personæ ecclesiasticæ, nec pium collegium; & licet causâ pietatis instituta sint, & affixæ alicui ecclesiæ, ipsi tamen, ex quibus Collegium hoc vel universitas constat, & ad quorum suffragia sit præsentatio, sint meri laici, & hanc universitatem laicorum præsentatio spectet, & non ad ecclesiam, nec ad aliquam ecclesiasticam dignitatem. Contrarium quoque sentit *Lott. cit. q. 10. a. n. 45.* atque constare, perperam sic sentisse AA. oppositæ sententiæ; eò quòd supponatur juspatron. spectare ad ecclesiam, cui confraternitas est affixæ, & jam recedatur ab hypothese, in qua versamur; nimirum quòd illud competat ipsi confraternitati; vel retinetur eadem hypothesis, nimirum quòd confratribus in solidum jus illud competat, & sic excludimus illud ab ecclesia, & jam impossibile est, illud dici ecclesiasticum, aut fieri argumentationem à Beginis vel fororibus tertii Ordinis; cum hæc supponantur propter religionem, quam habent, facere collegium vel monasterium, quòd reputatur ecclesiasticum, & vel sic ecclesiam, cui juspatron. est acquisitum; neque enim queritur, an confraternitates tales, sint loca pia ratione alterius operis, ad quòd instituta, vel etiam, an sint subiecta foro ecclesiastico; quia instituta auctoritate ecclesiastica (quòd utrumque admittit *Lott.*) sed an sint collegia ecclesiastica ratione alicujus ecclesiæ, cui juspatron. qualiter sit; quòd quia non sunt, etsi de cetero in pluribus subiecta sint episcopali jurisdictioni, affixæ etiam sint ecclesiis, in quibus habent oratoria, etiam si insuper instituta auctoritate episcopi, juspatron. iis competens non est ecclesiasticum; sed neque habent privilegium fori, quale in universum habent personæ ecclesiasticæ.*

13. Quintò: juspatron. competens seu relictum operariis, hoc est, præfectis fabricæ ecclesiæ seu economis ecclesiæ laicis, est adhuc ecclesiasticum juxta eundem *Garc. p. 5. c. 1. n. 599.* citantem pro hoc *Hieron. Paul. in practic. Cancellar. Lamb. loc. cit. a. 10. n. 6. Malcar. concl. 960. n. 14. Rebuff. in praxi tit. de præsent. n. 6. Gamb. de off. leg. l. 3. n. 390. & n. 145.* eò quòd licet sint laici, competat tamen iis illud jusp. ratione officii & administrationis honorum ecclesiæ, adeoque illud iis non prove-

proveniat ex eorum personis, sed ex ipsa ecclesia ut Hieron. Paul. ac ita representant quod ad hanc administrationem personas Ecclesiasticas, quibus de jure competit cura fabricæ & administratio bonorum ecclesiæ. Verumque id putat Garc. *ibid.* contra Gamb. etiam illi præfecti fabricæ laici deputati non sint vel confirmari ab Episcopo, sed à paroco vel ab aliis, ad quos de consuetudine id pertinet. Contrarium quod ad principalem sententiam Felin. *in tr. quando litere Apostolicæ. limit. 4.* Covar. *cit. c. 36. num. 8.* Selva. *p. 3. q. 11. n. 60.* Roch. *de jurep. v. jus. q. 3. num. 17.* Azor. *p. 2. c. 28.* & alii, quos citat & sequitur Lott. *cit. q. 10. n. 48.* Ex eo, quod illi sint laici non gaudentes privilegio fori & canonis, etsi ratione muneris conveniri possint in foro Ecclesiæ; sed neque illud jus patron. habeant ab Ecclesiâ, hoc est, ratione Ecclesiæ aut beneficii (non enim per hoc, quod deputentur ad tale munus, creatur aut mandatur illis officium aliquod in ecclesia ipsa cum superioritate vel potestate aliqua, sed nudum exercitium seu ministerium convertendi aliquos redditus in causam fabricæ sub onere reddendi rationem ministris ipsius Ecclesiæ, ut Abb. Auffrer: & alii apud Lott. *n. 53.*) sed competat illis ratione muneris, quod utcumque dici possit dependens ab ecclesia, aut ei adjectum, est tamen quid penitus ab Ecclesia ejusque iuribus distinctum & remotum, & prorsus laicale. Lott. *cit. n. 53. & 58.*

14. Sexto jusp. spectans ad hospitalarios, id est, administratores hospitalium, etiam laicos, est Ecclesiasticum; dum hospitale fundatum est auctoritate episcopi juxta Garc. *n. 600.* Lamb. *ubi supra. n. 7.* & Gamb. *n. 413.* eod quod hospitalia sic erecta sint loca pia, religiosa, gaudentia privilegiis Eccles. ut Selva. *p. 1. q. 6. n. 8.* Tiraquel. *de privileg. pia causa. in præfatione.* Mandos. *de signat. gratia. c. ult. n. 6.* Gutier. *loc. cit. n. 29.* Zerola. *in pr. p. 1. v. hospitale &c.* apud Garc. *n. 601.* gaudeantque etiam immunitate, de Gonnif. *de immunit. Eccles.* Covar. *l. 2. var. resol. c. 20. n. 4.* Malcard. &c. etiam dum non haberent Ecclesiam annexam in forma solenni Ecclesiæ, ut *cit. num. 601.* insinuat Garc. Idem se tenere dicit *n. 602.* Garcias contra Gamb. *l. 5. rubric. de potest. leg. circa hospitalia,* & & plures alios nimirum esse adhuc juspatr. Ecclesiasticum, etsi hospitale non sit erectum vel approbarum auctoritate Episcopi, eod quod licet tunc non sit locus sacer vel religiosus, & sic non gaudeat immunitate, ut Gonn. Cabedo &c. videatur tamen adhuc esse locus pius, & de jurisdictione Ecclesiastica, & gaudere privilegio Ecclesiæ, cum causâ pietatis sit institutum juxta *c. de Xenodoch. & religios. domibus,* & ea, quæ habentur in Trid. *sess. 22. c. 8. 9.* utpote locum habentia in hospitalibus & locis piis privatis, neque auctoritate Ecclesiastica institutis ut censet S. Congreg. Concilii. Et hoc adhuc, ut Garc. *n. 603.* etiam hospitale non est perpetuum, sed à fundatore vel ejus successore revocari potest; cum id non tollat, quin interim dici possit locus pius, vel saltem causâ pia, seu opus pium. Selv. *loc. cit. n. 6.* Sfortia odus. *de integ. restitut. p. 1. q. 3. a. 6. n. 48.* & plures alii apud Garc. *n. 603.* & qualibet causâ pia gaudet privilegiis, quibus gaudet Ecclesia. Tiraq. *de privileg. causâ pia privileg. 140.* Sylv. *V. ligatum.*

15. Septimò: similiter ex eadem causâ Ecclesiasticum esse juspatron. quod spectat ad collegia instituta pro sustentatione pauperum studentium vel

aliorum egenorum, tenet Garc. *n. 612.* eod quod & hæc sint loca pia gaudentia privilegiis ecclesiæ, & si instituta auctoritate ecclesiastica, etiam sint loca religiosa. Geronda *de gabell. p. 7. n. 42.* Azevedo &c. apud Garc. & reputantur ecclesiastica; licet major pars sint laici. Roch. Barbart. Card. Albanus, quamvis dictum juspat. saltem ubi major pars est laicorum, ex æquitate ad effectum derogationis & reservationum videatur censendum laicorum, Garc. *ibid.*

Questio 17. Quid sit jusp. mixtum?

R espondeo: quod ex patronis laicis & Ecclesiasticis coalescit. Caltrop. *loc. cit. nam. 2.* five quod pertinet partim ad ecclesiasticum, partim ad laicum, Barb. *loc. cit. n. 17.* citans Monet. *c. 10. n. 220.* Verum tamen juspatr. non dicitur mixtum ex solo concursu Ecclesiæ seu patroni ecclesiastici & patroni laici; sed illud tantum, quod æqualiter utriusque competit; nam si ex tribus vocibus duas habet ecclesia, judicatur totum ecclesiasticum, è contra, si duas habeat laicus, totum erit laicale. Lott. *l. 2. q. 10. n. 67.* citans Lignarium *in c. dilectus. 3. de constitut. n. 3.* Roch. *de jurep. v. jus. n. 16.* qui ultimis rectè paritatem hanc accipiendam ait, non ex paritate personarum, sed ex parte suffragiorum; mixtum enim dicitur, quod ex conventionione & permissione plurium specierum compatibilium confectum est. Lott. *n. 62.* Menoch. *conf. 461. n. 16.* istque mixtum aliud constitutum nempe novæ seu tertie speciei, quod confectum est ex speciebus in quantitate æqualibus: aliud non constitutum, cui alia species in minore quantitate admixta; adeoque est retentivum propriæ speciei; cum ista admixtio simplicem quantitatem inferat, nec mutet substantiam speciei, cui admiscetur; utcumque enim possit & hoc dici mixtum; tamen, quia prævalet altera species, illa sola attenditur tanquam magis potens, & ex ea sola accipit denominationem, Lott. *n. 65. & 66.* Contrarium tamen, nimirum, etiam ubi unus est patronus laicus, & duo vel plures ecclesiastici, dicendum adhuc esse non ecclesiasticum nec laicale, sed mixtum, sat indicat Caltrop. *loc. cit. p. 2. n. 3.*

Questio 18. An igitur patronatus coalescens ex laicis Ecclesiasticis personis, quò ad iura, & effectus censendus sit laicus vel Ecclesiasticus?

R espondeo: In articulo præjudiciti, quod potest inferri patronatus hujusmodi mixto, in quo nimirum est dicta vocum æqualitas, censetur is merè laicalis, v. g. quò ad effectum exclusionis, reservationis, prout etiam censetur laicalis ad hoc, ut in eo non requiratur forma examinis per concursum pro conferenda parochiali. Lott. *n. 68. 75. & 76.* citans Roch. *ubi antè n. 15.* Lamb. *l. 2. p. 3. q. 9. a. 9. n. 1.* Hojed. *de incomp. benef. p. 1. c. 24. num. 114.* &c. Barb. *loc. cit. n. 18.* citans Mand. *ad reg. i. cancell. q. 10. n. 8.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 18. n. 13. &c.* et nequaquam pars ecclesiastici tanquam dignior trahit ad se partem laici, ut perperam, & juxta decif. Rotæ erroneè senserunt Aneas de Falcon. & Staphil. apud Lott. *cit. n. 76.* sed potius Clerico suffragatur privilegium laici, & è contra. Abb. *in c. dilectus. de offic. legati. n. 5.* Felin. *in c. multorum de Judais. n. 3.* Feder. *de Senis. conf. 65. n. 1.* apud Lott. *cit. n. 68.* dum enim agitur de favore vel odio, juris ministe-